

**Пропозиції
Державної міграційної служби України**

**до проекту Закону України
«Про захист персональних даних»,**

внесено народними депутатами Черневим Є.В., Тарасенко Т.П та ін.

реєстраційний номер 5628 від 07 червня 2021 р.
пропозиції надаються до першого читання

1. ДМС підтримує законопроект за умови врахування зауважень у запропонованій редакції.

2. Разом з тим, ДМС звертає увагу на наступне.

Абзацом другим частини першої статті 2 розділу I проекту Закону передбачається викласти в новій редакції термін «біометричні дані», а підпунктом 3 пункту 4 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону пропонується викласти пункт 2 частини першої статті 3 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» в такій редакції:

«біометричні дані – персональні дані, які стосуються фізичних, фізіологічних чи поведінкових характеристик фізичної особи, які в результаті спеціальної технічної обробки надають можливість ідентифікувати або верифікувати фізичну особу (біометричні дані, параметри – відцифрований підпис особи, відцифрований образ обличчя особи, відцифровані відбитки пальців рук)».

У зв'язку з цим звертаємо увагу, що відповідно до пункту 14 статті 4 Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/679 від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних) «біометричні дані» означають персональні дані, отримані в результаті спеціального технічного опрацювання, що стосується фізичних, фізіологічних чи поведінкових ознак фізичної особи, таких як, зображення обличчя чи дактилоскопічні дані, що дозволяють однозначно ідентифікувати або підтверджують однозначну ідентифікацію фізичної особи.

Отже, під час надання визначення терміну «біометричні дані» проектом Закону частково враховуються вимоги, наведені у згаданому Регламенті Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/679 від 27 квітня 2016 року.

У той же час, для прикладу, відповідно до пункту 51 Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/679 від 27 квітня 2016 року, опрацювання фотографій не можна систематично вважати опрацюванням спеціальних категорій персональних даних, оскільки термін «біометричні дані» на них поширюється, лише якщо їх опрацювають за допомогою спеціальних технічних засобів, що дозволяють однозначну ідентифікацію або аутентифікацію фізичної особи.

При цьому, проект Закону не уточнює зміст терміну «спеціальна технічна обробка», що в подальшому не виключатиме необмеженості трактування у правозастосовній практиці, оскільки суперечить принципу верховенства права (частина перша статті 8 Конституції України), одним з елементів якого є правова визначеність положень законів та інших нормативно-правових актів.

З огляду на викладене, пропонуємо доопрацювати абзац другий частини першої статті 2 розділу I проекту Закону та підпункт 3 пункту 4 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону щодо застосування терміну «біометричні дані», зокрема пропонуємо викласти в такій редакції:

«біометричні дані – сукупність персональних даних про особу, зібраних на основі фіксації її характеристик, що є сталими та істотно відрізняються від аналогічних параметрів інших осіб (біометричні дані, параметри - відцифрований підпис особи, відцифрований образ обличчя особи, відцифровані відбитки пальців рук), що дозволяють однозначно ідентифікувати або підтверджують однозначну ідентифікацію фізичної особи.».

Оскільки проект Закону не містить визначення ряду понять, які в ньому вживаються, пропонуємо доповнити статтю 2 Законопроекту новими термінами:

конфіденційна інформація про фізичну особу – це дані про національність, освіту, сімейний стан, релігійні переконання, стан здоров'я, а також адреса, дата і місце народження, інформація про майновий стан. (Рішення Конституційного суду України від 20.01.2012 № 2-рп/2012 у справі № 1-9/2012);

відеоспостереження – система передавання інформації з відеокамер, телевізійних камер на обмежену кількість моніторів та/або записувальних пристроїв;

носії персональних даних – бувший у використанні електронний пристрій, для роботи з яким необхідна ідентифікація користувача (смартфон, планшет, ноутбук, персональний комп'ютер), паперовий чи електронний

документ, який містить персональні дані про фізичну особу, у тому числі біометричні чи генетичні

До статті 4 Законопроєкту.

- назва підпункту 6 пункту 1 не відповідає змісту. З огляду на викладене пропонується змінити його назву із «Цілісність і конфіденційність» на «Захист і безпека»;

- доповнити пункт 1 підпунктом 8 такого змісту:

«Конфіденційність і цільове використання. Персональні дані повинні використовуватися виключно на передбачені для їх збору цілі та не мають права передаватися будь-кому іншому чи використовуватися на цілі, не передбачені метою їх збору, за винятком випадків, визначених Законом.».

- доповнити пункт 1 підпунктом 9 такого змісту:

«Добровільність. Надання згоди на обробку персональних даних не може бути обов'язковою умовою реалізації товарів, робіт і послуг їх власнику, якщо це не визначено Законом.».

Статтею 6 розділу II проєкту Закону пропонується унормувати положення щодо згоди на обробку персональних даних.

Так, частиною четвертою статті 6 розділу II проєкту Закону передбачається, що не допускається відмова від надання суб'єкту персональних даних товарів, робіт чи послуг на підставі відмови суб'єкта від надання згоди.

У той же час, частиною другою статті 52 розділу VIII проєкту Закону передбачається, що роботодавець може збирати персональні дані осіб, передбачених частиною другою статті 51, від інших осіб (джерел) на підставі згоди. Згода осіб, передбачених частиною другою статті 51, не вимагається, якщо персональні дані збираються роботодавцем від органу державної влади для виконання ним своїх обов'язків, передбачених законодавством, або якщо збір персональних даних передбачено законом.

З огляду на викладене, пропонуємо частину четверту статті 6 розділу II проєкту Закону доопрацювати та викласти в такій редакції:

«4. Не допускається відмова від надання суб'єкту персональних даних товарів, робіт чи послуг на підставі відмови суб'єкта від надання згоди, крім випадків, коли згода не вимагається, якщо персональні дані збираються від органу державної влади для виконання ним своїх повноважень, передбачених законодавством, або якщо збір персональних даних передбачено законом.».

Частинною другою статті 9 розділу III проєкту Закону передбачається, що обробка біометричних даних суб'єктами владних повноважень є правомірною, якщо вона здійснюється з метою:

1) забезпечення національної безпеки, оперативно-розшукової та контррозвідувальної діяльності, протидії злочинності, підтримання громадської безпеки і порядку, економічного добробуту та прав людини;

2) авторизації користувачів в інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних системах, задля уникнення розголошення інформації з обмеженим доступом в процесі виконання покладених на них функцій та повноважень, якщо досягнення зазначених цілей іншими засобами неможливе або пов'язане з непропорційними зусиллями;

3) оформлення в порядку, встановленому законодавством, документів, що посвідчують особу, підтверджують її громадянство або спеціальний статус.

Звертаємо увагу, що не наведено правові підстави для обробки біометричних даних іноземців та осіб без громадянства (зокрема, в разі прийняття рішення про примусове повернення чи примусове видворення).

Відтак, пропонуємо доповнити частину другу статті 9 розділу III проєкту Закону пунктом 4 такого змісту:

«4) дотримання вимог законодавства з питань правового статусу іноземців та осіб без громадянства.».

До статті 43 Законопроєкту

Доповнити пункт 3 новим підпунктом такого змісту «14) порядок знищення персональних даних;».

Частиною другою статті 27 розділу IV проєкту Закону передбачається, що заява може бути подана у письмовій або електронній формі. Суб'єкт даних має право звернутись до контролера в усній формі у разі, якщо контролер може здійснити його ідентифікацію.

При цьому, частиною другою статті 50 розділу VII проєкту Закону, зокрема, передбачається, що однією із вимог до письмового запиту для отримання персональних даних третьою особою є власноручний або електронний підпис запитувача.

Відповідно до частини другої статті 17 Закону України «Про електронні довірчі послуги» електронна взаємодія фізичних та юридичних осіб, яка потребує відправлення, отримання, використання та постійного зберігання за участю третіх осіб електронних даних, аналоги яких на паперових носіях повинні містити власноручний підпис відповідно до законодавства, а також автентифікація в складових частинах інформаційних систем, в яких здійснюється обробка таких електронних даних та володільцями інформації в яких є органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації державної форми власності, повинні здійснюватися з використанням кваліфікованих електронних довірчих послуг.

З огляду на наведене, пропонуємо частину другу статті 27 розділу IV проекту Закону викласти в такій редакції:

«2. Заява може бути подана у письмовій або електронній формі. Письмова заява повинна бути підписана суб'єктом персональних даних. Електронна заява повинна містити кваліфікований електронний підпис. Суб'єкт персональних даних має право звернутися до контролера в усній формі у разі, якщо контролер може здійснити його ідентифікацію.».

У підпункті 7 частини другої статті 50 розділу VII проекту Закону після слів «власноручний або» доповнити словом «кваліфікований».

Голова
Державної міграційної служби України

Наталія НАУМЕНКО

« ___ » _____ 2021 р.